

18/47

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 7 november 2018 door de heer A en mevrouw B, hierna te noemen klagers, ingediende klacht tegen mevrouw drs. C, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift d.d. 7 november 2018;
- het mailbericht met bijlagen van klagers van 4 januari 2019;
- het verweerschrift d.d. 21 januari 2019;
- de brief van de secretaris aan partijen van 24 januari 2019;
- de repliek d.d. 30 januari 2019 waarin klagers vermelden niet verder te willen reageren;
- de dupliek d.d. 1 maart 2019;
- de brief van klagers van 17 maart 2019 waarin zij vermelden niet aanwezig te zullen zijn bij een zitting;
- De brief van verweerster van 18 maart 2019 waarin zij vermeldt niet aanwezig te zullen zijn bij een zitting en de consequenties te dragen van haar afwezigheid;
- De brief van de secretaris aan partijen van 21 maart 2019 inhoudende dat de zaak op stukken zal worden behandeld nu beide partijen hebben aangegeven niet aanwezig te zullen zijn bij de mondelinge behandeling.

De behandeling van de klacht heeft buiten aanwezigheid van partijen plaatsgevonden ter zitting van het College van 15 mei 2019. Ambtshalve heeft het College kennis genomen van haar uitspraak van 13 februari 2019 naar aanleiding van een klaagschrift tegen verweerster.

II De feiten

Op grond van de stukken kan van het volgende worden uitgegaan:

- a. Klagers zijn de ouders van een meerderjarige zoon D (hierna te noemen de zoon).
- b. De zoon heeft aan klagers verklaard liever een meisje te willen zijn.
- c. Verweerster is werkzaam als basispsycholoog in haar solo psychologiepraktijk voor kortdurende psychologische behandeling voor volwassenen, kinderen en jeugdigen.
- d. De zoon is op voorstel van klagers een behandeling gestart bij verweerster. De zoon was toen 19 jaar oud. Volgens klagers heeft verweerster na één gesprek met de zoon aangegeven dat de zoon een kliniek moest zoeken voor een transitie. Nadien hebben nog andere gesprekken tussen verweerster en de zoon plaatsgevonden.
- e. Op 31 augustus 2018 heeft op verzoek van klagers een gesprek plaatsgevonden tussen klagers, de zoon en verweerster. Dit gesprek is niet in goede harmonie verlopen.
- f. Op 7 november 2018 hebben klagers onderhavig klaagschrift ingediend.
- g. Op 17 december 2018 heeft verweerster om 09:38 uur een brief aan klagers gestuurd en hen uitgenodigd de ontstane situatie (ook in verband met deze door hen inmiddels ingediende klacht) te bespreken in een gesprek op 28 december 2018. Deze brief luidt – voor zover hier van belang – als volgt:
“(…)

Jullie zijn allebei welkom – niet van harte want ik ben natuurlijk bang voor jullie en overweeg zelfs juridische stappen of een stap naar overheidsinstanties. Maar welkom niettemin. Ik wil jullie band met D herstellen (...)

*Jullie zijn met zijn tweeën een force majeure voor hulpverleners en een klacht indienen zonder bericht is voor hulpverleners vervelend. Een klacht indienen met als thema 'psycholoog gevaar voor de samenleving en ouders want haalt kinderen weg bij ouders op basis van 1 gesprek is omdat zij vijandig is voor hulpverleners erg bedreigend en naar. 'En is een vorm van smaad. Ik neem dit bijzonder hoog op kan ik jullie vertellen. Emotioneel geweld door een hechtingsfiguur (ouder) richting (volwassen) kind ook.
(...)."'*

- h. Klagers hebben vervolgens diezelfde dag om 19:29 uur teruggemaid dat zij met verbazing het bericht van verweerster hebben gelezen en dat zij gelet op de toon van de mail een getuige mee willen nemen naar het gesprek.
- i. Verweerster heeft op 17 december 2018 om 20:12 uur het volgende aan klagster gemaaid:

*"(...)
Ik zie jullie 28 december om 07.00 Of 17.00 (ik heb namelijk een volle agenda die dag).
Laten we hopen voor ons allen dat het gesprek naar wens verloopt. Ik verwacht niet dat jullie de klacht laten vallen bij het NIP. Sterker nog ik wil dat de klacht blijft staan. Ik heb geen dubbele agenda en ik ben duidelijk over mijn intenties, mijn rol en mij taak. D weet niet wat de klacht is en ik heb haar niet verteld dat ik jullie gedrag psychisch geweld vindt. Dat doe ik voor E. Transgenders zijn namelijk erg kwetsbaar en zij heeft jullie heel hard nodig. Ik ben volledig inwisselbaar. Jullie niet.
Met frisse tegenzin zie ik jullie 28 december.
Wellicht ten overvloede maar: Mochten jullie in staat blijken mijn reputatie te beschadigen los van de huisarts of het NIP dan doe ik aangifte bij de politie wegens smaad. Verder geldt mijn beroepsgeheim niet omdat jullie geen patiënten van mij zijn. Duidelijk?
(...)"*
- j. Partijen hebben vervolgens nog een aantal keer heen en weer gemaaid maar dit heeft niet tot een oplossing geleid.
- k. Op 18 december 2018 heeft verweerster ten slotte gemaaid dat klagers niet langer welkom zijn op 28 december 2018 en ook dat zij in overleg met haar advocaat en de politie niet wil dat klagers nog contact met haar opnemen of haar praktijk betreden.

III Het standpunt van klagers en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft de relatie tussen klagers en de zoon verstoord;
2. Zij heeft een te snelle conclusie getrokken over de hulpvraag van de zoon;
3. Zij heeft de zoon bevestigd in zijn gameverslaving;
4. Zij heeft in het gesprek op 31 augustus 2018 en in de mailwisseling een vijandige houding aangenomen richting klagers.

Klagers stellen hiertoe dat verweerster hen als ouders op achterstand heeft gezet. Het gesprek met verweerster in augustus 2018 was vijandig en klagers hebben het gevoel dat zij zich in dit gesprek de hele tijd moesten verdedigen.

Klagers wilden met verweerster het gedrag van de zoon bespreken bestaande uit het dagen achter elkaar gamen, vaak leugens vertellen over school, eten en werk. Volgens klagers staat het een meisje willen worden hier buiten. Deze informatie kwam bij verweerster echter niet aan.

IV Het standpunt van verweerster

IV.1. Verweerster heeft wat betreft de ontvankelijkheid van klagers in de klachtonderdelen 1 tot en met 3 aangevoerd dat de zoon meerderjarig is en wilsbekwaam. Klagers kunnen als ouders dan ook niet klagen over (de inhoud van) de professionele relatie tussen verweerster en de zoon. Verweerster heeft zich ten opzichte van hen te houden aan haar beroepsgeheim. Klagers moeten in deze klachtonderdelen dan ook niet ontvankelijk worden verklaard.

IV.2. Ten aanzien van klachtonderdeel 4 heeft verweerster inhoudelijk verweer gevoerd. De mailwisseling geeft volgens klaagster exact haar visie, haar professionele grens en haar proces weer. Zij heeft adequaat gehandeld. Haar handelen kan wellicht wel wat stevig overkomen. Aan klagers zijn echter volgens verweerster meerdere zaken verwijtbaar. Die zaken heeft verweerster beschreven in de mailconversatie. Verweerster heeft ten slotte verklaard dat zij naar aanleiding van het feit dat zij thans een bepaald type ouder niet weet te motiveren of empathisch weet te begrenzen, een patiëntenstop heeft ingelast voor de doelgroep waarin de zoon van klagers valt. Zij is thans in opleiding tot systeemtherapeut. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal in het onderstaande nader op het verweer worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de klachtonderdelen 1 tot en met 3:

V.1. Deze klachtonderdelen hebben betrekking op de inhoud van de behandeling van de zoon van klagers bij verweerster en het volgens klagers daardoor opgetreden gevolg: een verstoorde familierelatie.

Toen de zoon bij verweerster in behandeling kwam was hij 19 jaar oud. Ingevolge artikel 7 van de Beroepscode komt de psycholoog bij cliënten van 16 jaar en ouder de uit de beroepscode voortvloeiende verplichtingen na jegens de cliënt, tenzij deze niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake. Ook in de Wet inzake de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo) wordt deze leeftijdsgrens gehanteerd.

Het voorgaande houdt in dat klagers als ouders van een 19-jarige zoon niet kunnen klagen over de inhoud van de behandeling van die zoon, nu niet is gebleken dat de zoon niet tot een redelijke waardering van zijn belangen in staat was.

Dat de behandeling heeft geleid tot een slechtere relatie tussen klagers en de zoon, hetgeen mogelijk is, kan niet leiden tot een andere conclusie.

Het wezenlijke in het contact met de psycholoog is dat de psycholoog met de cliënt een vertrouwensrelatie aangaat. Daarom zijn psychologen verplicht tot geheimhouding van hetgeen hen uit hoofde van de uitoefening van hun beroep ter kennis komt, voor zover deze gegevens van vertrouwelijke aard zijn (artikel 71 Beroepscode).

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat klagers niet-ontvankelijk worden verklaard in de klachtonderdelen 1 tot en met 3.

Ten aanzien van klachtonderdeel 4:

V.2. Het College overweegt ambtshalve dat klagers in dit klachtonderdeel (inhoudende dat verweerster een vijandige houding jegens hen heeft aangenomen) wél ontvankelijk zijn. Klagers zijn de ouders van cliënt van verweerster en daarmee betrokkenen in de zin van artikel 1.2 van de Beroepscode.

Verweerster heeft op 31 augustus 2018 een professioneel gesprek gehad met zowel de zoon als de ouders. Bovendien heeft dit deel van de klacht betrekking op het beroepsmatig handelen van verweerster jegens klagers zélf in de mailwisseling betreffende een mogelijk gesprek tussen hen op 28 december 2018 (artikel 1.1 van de Beroepscode).

V.3. Het College kan niet vaststellen wat er tijdens het gesprek op 31 augustus 2018 is voorgevallen. Kennelijk hebben klagers hieraan, al dan niet terecht, een zodanig vervelend gevoel overgehouden, dat zij een klacht tegen verweerster hebben ingediend. Na indiening van de klacht heeft de hiervoor onder II.g – II.k weergegeven mailwisseling plaatsgevonden, die klagers hebben ingebracht en onderdeel van hun klacht is.

Het College is van oordeel dat verweerster als psycholoog door haar woordgebruik in de mailwisseling met klagers in strijd met de eisen van een goede kwaliteit en niet zorgvuldig heeft gehandeld. Hierdoor heeft zij artikelen 14 en 15 van de Beroepscode geschonden. De mails die verweerster aan klagers heeft gestuurd en die in deze beslissing zijn geciteerd onder II.g en II.i zijn schofferend en bedreigend van aard. Zij kenmerken zich bovendien, in tegenstelling tot de mails van klagers, door een niet-zakelijke toon.

Klagers zijn nauw betrokken bij hun zoon – die kampt met een ingewikkelde situatie, net als klagers - en zelfs als dat in de ogen van verweerster een averechts effect heeft op de ontwikkeling van haar cliënt dient zij de ouders, zelfs als deze een klacht hebben ingediend, op een professionele wijze te woord te staan. Verweerster heeft door haar handelwijze laten zien dat zij onvoldoende kritisch heeft nagedacht over haar persoonlijke waarden en motieven die bij de mailwisseling een rol speelden en heeft daarmee tevens artikel 98 van de Beroepscode overtreden.

V.4. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat klachtonderdeel 4 gegrond is.

Het College neemt verweerster haar handelwijze, zeker in een precaire familiesituatie als de onderhavige, uitermate kwalijk. Daarnaast is het College ambtshalve ermee bekend dat verweerster in een andere klachtzaak een berisping opgelegd heeft gekregen vanwege – samengevat – onprofessioneel handelen/communiceren in dezelfde periode als waarin deze klacht speelde. Het College houdt rekening met die uitspraak en is van oordeel dat aan verweerster een schorsing uit het lidmaatschap van de vereniging van een jaar dient te worden opgelegd, tenzij zij de na te noemen voorwaarde zal vervullen, bestaande uit 10 leertherapiesessies van één uur waarin deze casus een rol kan spelen.

Dat verweerster inmiddels een opleiding tot systeemtherapeut volgt, leidt niet tot een andere beslissing. Die opleiding ziet immers niet op verantwoord taalgebruik en een professionele opstelling in e-mails in geval van klachten van cliënten aan het adres van verweerster.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart klagers niet-ontvankelijk in de klachtonderdelen 1, 2 en 3;
- verklaart klachtonderdeel 4 gegrond;
- Legt op de maatregel van voorwaardelijke schorsing in het lidmaatschap van de vereniging voor de duur van één jaar;
- De maatregel van schorsing voor de duur van één jaar zal eerst ingaan indien en zodra verweerster de navolgende bijzondere voorwaarde niet is nagekomen;
- Stelt als voorwaarde dat verweerster uiterlijk binnen een jaar nadat deze uitspraak onherroepelijk is geworden ten genoegen van het College dient aan te tonen dat zij minimaal 10 leertherapiesessies van minstens 60 minuten per keer heeft ondergaan bij een leertherapeut die is aangesloten bij een door de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie erkende specialistische psychotherapie-vereniging. De leertherapie dient met name gericht te zijn op kritische zelfreflectie ten aanzien van de gevolgen van eigen handelen ten opzichte van cliënten aan de hand van ingebrachte casuïstiek. De casus van klagers kan hierbij een centrale rol spelen.
- Verweerster dient bij aanvang van de leertherapie de naam en hoedanigheid van de betreffende leertherapeut aan het College te melden; na afloop van de leertherapie legt verweerster een door de leertherapeut ondertekende, gespecificeerde verklaring aan het College over waaruit blijkt dat aan het gestelde in deze maatregel is voldaan.

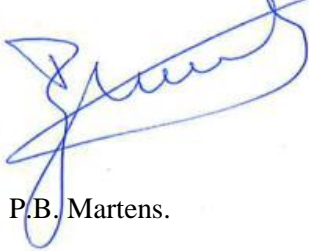
- Bepaalt dat deze maatregelen van kracht worden op het moment dat de termijn van hoger beroep is verstreken en binnen die termijn geen hoger beroep is ingesteld.

Aldus gewezen op 15 mei 2019

door:

mr. P.B. Martens, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
prof. dr. P.T. Cohen-Kettenis,
dr. ing. J.A. Damen,
drs. A.C. van der Horst,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

P.B. Martens.